

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 179/2021

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Α')**

Συνεδρίαση της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2021

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Στυλιανή Χαριτάκη, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Βασίλειος Καραγεώργος, Ευσταθία Τσαούση, Ιωάννα Λεμπέση, Παρασκευάς Χρυσοστομίδης, Κωνσταντίνος Γεωργιάδης και Σπυρίδων Μαυρογιάννης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαρία-Λουΐζα Μπακαλάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, Τμήματος Εκκαθάρισης Αποδοχών με αριθμό πρωτοκόλλου οικ.30415/ 17-09-2021 .

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: α)εάν η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του ν.4622/2019 (Α' 133) εφαρμόζεται για τη μισθοδοσία του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (στο εξής: Ε.Α.Δ.) και β) εάν υφίσταται δικαίωμα του Προέδρου για τη συνέχιση της καταβολής της προσωπικής διαφοράς.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α'), γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το παραπάνω έγγραφο ερώτημα και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Το Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας τέθηκε σε πλήρη και αυτόνομη λειτουργία από 01.01.2021 με αρμοδιότητα την εκκαθάριση της μισθοδοσίας του προσωπικού της Ε.Α.Δ. καθώς και των πρόσθετων αμοιβών αυτών, ενώ, έως 31.12.2020, η εκκαθάριση γινόταν από το Υπουργείο Εσωτερικών. Κατά τον έλεγχο της ορθότητας του τρόπου μισθοδοσίας των υπαλλήλων της Ε.Α.Δ., διαπιστώθηκε ότι στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης καταβάλλεται η προσωπική διαφορά την οποία ελάμβανε από την υπηρεσία που υπηρετούσε πριν τον διορισμό του στην Αρχή, επιπρόσθετα των προβλεπόμενων από την παράγραφο 8 του άρθρου 88 του ν.4622/2019. Μάλιστα, η ερωτώσα υπηρεσία, αναφορικά με το αν η διάταξη της παρ.1 του άρθρου 93 του ν.4622/2019 περί διατήρησης της προσωπικής διαφοράς έχει εφαρμογή στην περίπτωση του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ., εξέφρασε την άποψη ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται περιοριστικά στους υπηρετούντες στις αναφερόμενες σε αυτή θέσεις, καθώς η διάταξη της παρ.7 του άρθρου 96 του ίδιου νόμου δεν λειτουργεί συμπληρωματικά επεκτείνοντας τη ρύθμιση στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου για την καταβολή ή μη της προσωπικής διαφοράς, η υπηρεσία υποβάλλει το παρόν ερώτημα.

2. Στο με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΙΠΔΑ/Φ.ΕΑΔ/21004/5 Νοεμβρίου 2021 έγγραφο του Τμήματος Εκκαθάρισης Αποδοχών της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι βάσει των διατάξεων του άρθρου 96 ,παρ.7 του ν. 4622/2019, σε συνδυασμό με αυτές του άρθρου 93, παρ.1^α του ίδιου νόμου, η τότε εκκαθαρίστρια αποδοχών χορήγησε στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Διοίκησης της Ε.Α.Δ. την προσωπική διαφορά του ν. 4354/2015.

3. Σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 8, παρ.2, εδάφιο τρίτο του ν. 4831/2021(Α'170) «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και κατάσταση των λειτουργών και των υπαλλήλων του και άλλες διατάξεις», στο με αριθμό πρωτοκόλλου 2/98817/ΔΕΡ/24/11/2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Εισοδηματικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους εκφράζεται η άποψη του Γ.Λ.Κ. επί του τεθέντος ερωτήματος, η οποία έχει, μεταξύ άλλων, ως εξής: «...Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 συνιστάται πενταμελές Συμβούλιο Διοίκησης αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα ακόμη μέλη. Μόνο ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.....Επίσης σύμφωνα με την παρ.8 του

ιδίου άρθρου και νόμου, κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης, οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημίωση αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν.3205/2003 όπως ισχύουν κάθε φορά. Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι ο Πρόεδρος της Αρχής διορίζεται με καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και λαμβάνει μόνον τις αποδοχές που ορίζονται ρητά με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ανωτέρω νόμου δηλ. το 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Συμπληρωματικά επισημαίνουμε ότι οι διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 93 του ν.4622/2019, οι οποίες ορίζουν μεταξύ άλλων ότι το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στην Αρχή σε θέσεις Επιθεωρητών Ελεγκτών, καθώς και στις οργανικές μονάδες, επιπέδου Διεύθυνσης που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή, διατηρεί την προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν.4354/2015, αφορούν μόνο το ανωτέρω προσωπικό και δεν έχουν αναλογική εφαρμογή στον Πρόεδρο της Αρχής. Άλλωστε αν η βούληση του νομοθέτη ήταν να συμπεριληφθεί η προσωπική διαφορά και στις αποδοχές του Προέδρου της Αρχής θα οριζόταν ρητά στις ανωτέρω διατάξεις, αντιθέτως οι αποδοχές του ρυθμίστηκαν ειδικότερα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ανωτέρω νόμου».

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Στο άρθρο 29, παρ.2, περ.γ του ν.4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο-βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» (Α'226), ορίζονται τα εξής :

Άρθρο 29. « Κατάταξη σε Μισθολογικά Κλιμάκια του Υπηρετούντος Προσωπικού

2. Σε περίπτωση που από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού προκύπτουν συνολικές μηνιαίες αποδοχές μεγαλύτερες από αυτές που έπαιρναν οι δικαιούχοι τους κατά τον τελευταίο μήνα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου, η προκαλούμενη αύξηση καταβάλλεται ως εξής: α)... β)...γ)... Εφόσον προκύπτει μείωση η οποία είναι μεγαλύτερη κατά ποσοστό του 25% των αποδοχών που ελάμβαναν οι δικαιούχοι κατά τον τελευταίο μήνα πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, χωρίς στην ανωτέρω σύγκριση να λαμβάνεται υπόψη το ποσό που καταβάλλεται ως επίδομα θέσης ευθύνης, η συνολική μείωση κατανέμεται ως εξής:

α) 25% μείωση επί των αποδοχών που ελάμβαναν οι δικαιούχοι κατά τον τελευταίο μήνα πριν την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου με την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, β) η υπερβάλλουσα μείωση ισόποσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών το οποίο αρχίζει ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου».

5. Στα άρθρα 7, παρ.1, περ.β και ιβ, 27 παρ.1 εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο, 4 και 34 του ν.4354/2015 «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α'176), όπως ισχύει ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 7. « Πεδίο εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου:..... β) των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.), της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/ 2014 (Α' 143), ιβ) οι υπάλληλοι και το ειδικό επιστημονικό προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.), της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων».

Άρθρο 27. «Διασφάλιση αποδοχών

1. Σε περίπτωση που από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του νόμου αυτού προκύπτουν βασικός μισθός ή τακτικές μηνιαίες αποδοχές χαμηλότερες από αυτές που δικαιούνταν ο υπάλληλος στις 31.12.2015, η διαφορά διατηρείται ως προσωπική. Για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς δεν λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή παροχή και το επίδομα θέσης ευθύνης.... Η νέα αυτή προσωπική διαφορά μειώνεται από οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση των αποδοχών του υπαλλήλου πλην της χορήγησης επιδόματος θέσης ευθύνης και της προωθημένης εξέλιξης. Τυχόν αύξηση του επιδόματος θέσης ευθύνης καταβάλλεται στο ακέραιο 4. Σε περίπτωση μετάταξης ή μεταφοράς του υπαλλήλου σε άλλο φορέα, η προσωπική διαφορά του παρόντος άρθρου παύει να καταβάλλεται. Εξαίρεση αποτελεί μόνο η υποχρεωτική μετάταξη ή μεταφορά του υπαλλήλου σε άλλο φορέα, λόγω συνολικής ή μερικής μεταφοράς ή κατάργησης της Υπηρεσίας του ή στο πλαίσιο κινητικότητας των υπαλλήλων, όπως αυτή καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών, οπότε η εν λόγω προσωπική διαφορά εξακολουθεί να καταβάλλεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1».

Άρθρο 34. «Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α. Οι διατάξεις των άρθρων 12 έως 25, 28, 29, 30 του ν. 4024/2011, καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις, και με την επιφύλαξη της παραγράφου στ του άρθρου 33 του νόμου αυτού, του άρθρου 31 με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' του άρθρου 33 του παρόντος και 32 με την επιφύλαξη της παραγράφου β' του άρθρου 33 του παρόντος».

5. Στα άρθρα 82 παρ.1, 87 παρ.1, 88 παρ.1,3,4 και 8, 93 παρ.1, 96 παρ.7 εδάφια πρώτο, δεύτερο και τέταρτο,10,14 του ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α'133), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 82 «Σύσταση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας - Σκοπός και Αρμοδιότητες
1.Συνιστάται Ανεξάρτητη Αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Διαφάνειας, (Ε.Α.Δ.)», στο εξής η «Αρχή», με σκοπό: α) την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, κρατικών φορέων, και δημόσιων οργανισμών και β) την πρόληψη, αποτροπή, εντοπισμό και αντιμετώπιση των φαινομένων και των πράξεων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών».

Άρθρο 87 «Όργανα Διοίκησης της Αρχής

Τα όργανα Διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής».

Άρθρο 88 «Επιλογή–Διορισμός–Πλαίσιο Καθηκόντων Συμβουλίου Διοίκησης

1. Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) ακόμη τακτικά μέλη. Μόνο ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης...3. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής διορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 4. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία (1) φορά.... 5. ...6....7...8.Κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης, οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του, ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν. 3205/2003 (Α'297), όπως ισχύουν κάθε φορά. Οι αποδοχές και οι εν γένει πρόσθετες αμοιβές του Προέδρου της Αρχής είτε είναι ιδιώτης είτε δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός ή μισθωτός με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σε φορέα του Δημόσιου Τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν.1892/1990, εξαιρούνται από το

ανώτατο όριο αποδοχών της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν.4354/2015 (Α`176). Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου αποδοχών εφαρμόζεται αναλόγως η περίπτωση α` της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του ν.4354/2015».

Άρθρο 93 «Αποδοχές προσωπικού

1. Το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στην Αρχή σε θέσεις Επιθεωρητών Ελεγκτών, καθώς και στις οργανικές μονάδες, επιπέδου Διεύθυνσης, που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή κατατάσσεται στο καταληκτικό Μ.Κ. της κατηγορίας του, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού του άρθρου 14 του ν. 4354/2015 με το συντελεστή 1,20, κατά αναλογική εφαρμογή των προβλεπόμενων στην παράγραφο 4 του άρθρου 9 του ν.4354/2015. Το προσωπικό που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και στη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της κατηγορίας τους. Στους ανωτέρω εξακολουθεί να καταβάλλεται: α) τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό, όπως αυτός προσδιορίζεται, κατά περίπτωση, στα προηγούμενα εδάφια και β) η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015. Το ανωτέρω ποσό στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ».

Άρθρο 96 «Προσωπικό της Αρχής

7. Η Αρχή στελεχώνεται από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα καθώς και των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και καταλαμβάνουν αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις Ανεξάρτητες Αρχές. Κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων της Αρχής δύναται, επίσης, να γίνεται με απόφαση του Διοικητή, ύστερα από προκήρυξη της Αρχής, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, όπως εκάστοτε ισχύουν, με μετάταξη ή απόσπαση προσωπικού που υπηρετεί στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990, όπως εκάστοτε ισχύει, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων του φορέα προέλευσης, καθώς και του οργάνου διοίκησης αυτού, με την ίδια σχέση εργασίας. Για τις αποδοχές του προσωπικού που διορίζεται, προσλαμβάνεται, μετατάσσεται, αποσπάται ή μεταφέρεται στην Αρχή ισχύουν και

εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος...8....9..... 10.Ο αριθμός των αποσπασμένων στην Αρχή υπαλλήλων από κάθε φορέα προέλευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος, δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσοστό 5% των οργανικών θέσεων των υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του εκάστοτε φορέα προέλευσης... Για τις αποδοχές του ως άνω προσωπικού ισχύουν και εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος...11....12....13.....14. Οι αποδοχές του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 5 περίπτωση β` του ν. 4354/2015. Στον ανωτέρω καταβάλλονται επίσης, το επίδομα της θέσης ευθύνης του άρθρου 16 παράγραφος 1 περίπτωση α` υποπερίπτωση αβ`, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ιδίου ως άνω νόμου. Οι αποδοχές των Προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και της Γενικής Διεύθυνσης Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4 του ν. 4354/2015. Στους ανωτέρω καταβάλλονται επίσης το επίδομα της θέσης ευθύνης του άρθρου 16 παράγραφος 1 περίπτωση α υποπερίπτωση αδ, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ιδίου ως άνω νόμου. Οι αποδοχές του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος νόμου για το προσωπικό που υπηρετεί στις οργανικές μονάδες, επιπέδου Διεύθυνσης, που υπάγονται στον Διοικητή. Στον ανωτέρω καταβάλλονται, το επίδομα θέσης ευθύνης του του άρθρου 16 παράγραφος 1 περίπτωση α` υποπερίπτωση αε`, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ιδίου ως άνω νόμου. Οι αποδοχές του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Εκπαιδευτικών πολιτικών είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος νόμου για το προσωπικό που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία. Στον ανωτέρω καταβάλλονται επίσης, το επίδομα θέσης ευθύνης του του άρθρου 16 παράγραφος 1 περίπτωση α` υποπερίπτωση αε`, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ιδίου ως άνω νόμου. Στους ανωτέρω, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, εξακολουθεί να καταβάλλεται τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό, όπως αυτός προσδιορίζεται, κατά περίπτωση, στα προηγούμενα εδάφια».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές του ιστορικού που δίδεται από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται, κατά την ομόφωνη γνώμη των μελών του Τμήματος με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Πάρεδρος, τα ακόλουθα:

6. Με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.4024/2011 θεσπίσθηκε σύστημα βαθμολογικής κατάταξης και εξέλιξης των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα (μόνιμοι και δόκιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ανεξάρτητων αρχών κ.λ.π.), ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 12 του εν λόγω νόμου θεσπίσθηκε σύστημα μισθολογικής εξέλιξης τους, με την καθιέρωση μισθολογικών κλιμακίων σε κάθε βαθμό, στους οποίους (βαθμούς και κλιμάκια), σύμφωνα με το άρθρο 28, κατατάχθηκαν οι υπάλληλοι που υπηρετούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν.4024/2011. Πέραν της καθιέρωσης νέου βασικού μισθού για κάθε βαθμό, που οριζόταν στο άρθρο 13, με τα άρθρα 15 έως 19, καταργήθηκαν και τα περισσότερα επιδόματα του προγενέστερου μισθολογικού καθεστώτος. Για τους λόγους αυτούς, στις περισσότερες περιπτώσεις των υπαλλήλων, επήλθε μείωση των αποδοχών που ελάμβαναν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του προγενέστερου ν.3205/2003. Με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν.4024/2011 ορίστηκε ότι σε όσες περιπτώσεις υπαλλήλων, λόγω της υπαγωγής τους στις μισθολογικές διατάξεις του ν.4024/2011, προέκυπταν συνολικές μηνιαίες αποδοχές μειωμένες σε ποσοστό μέχρι του 25%, σε σύγκριση με τις αποδοχές που ελάμβαναν τον τελευταίο μήνα πριν την έναρξη ισχύος του (01.11.2011, άρθρο 32 παρ.4 του ν.4024/2011), η μείωση αυτή επιβαλλόταν στις αποδοχές τους άμεσα, με την έναρξη εφαρμογής του νέου μισθολογίου, ενώ η μείωση που υπερέβαινε το ανωτέρω ποσοστό ορίστηκε αρχικά ότι θα έπρεπε να επιβληθεί κατά τα προαναφερθέντα χρονικά σημεία, σε τρία στάδια μέχρι την 01.11.2014.

Ακολούθως, εκδόθηκε ο ν.4354/2015 ο οποίος καθόρισε από 01.01.2016 εκ νέου το μισθολόγιο των πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων καθώς και των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, αποσυνδέοντας τη βαθμολογική από τη μισθολογική εξέλιξη. Με το άρθρο 34 του ως άνω νόμου προβλέφθηκε ότι από την έναρξη ισχύος του νόμου καταργείται, μεταξύ άλλων και η διάταξη του άρθρου 29 του ν. 4024/2011, καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις.

Για τη διασφάλιση όμως των αποδοχών των υπηρετούντων υπαλλήλων κατά την έναρξη ισχύος του ν.4354/2015, η υπερβάλλουσα μείωση του ν.4024/2011, ισχύουσα πλέον ως «προσωπική διαφορά» από 01.01.2016, συνέχισε να καταβάλλεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 27 του ν.4354/2015. Έτσι, σε περίπτωση που από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του νόμου αυτού προκύπτουν βασικός μισθός ή τακτικές μηνιαίες αποδοχές χαμηλότερες από αυτές που δικαιούνταν ο υπάλληλος στις 31.12.2015, η διαφορά διατηρείται ως προσωπική. Η νέα αυτή προσωπική διαφορά μειώνεται από οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση των αποδοχών του υπαλλήλου πλην της χορήγησης επιδόματος θέσης ευθύνης και της προωθημένης εξέλιξης. Κατά την έννοια της ως άνω διάταξης, για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς του ν. 4354/2015 - που είναι από τη φύση της στενώς ερμηνευτέα, διότι συνιστά απόκλιση από το πάγιο καθεστώς αμοιβής των υπαλλήλων (ΣΤΕ 2515/2014) - στις αποδοχές θα πρέπει να συνυπολογιστούν αυτές που οι υπάλληλοι εξακολουθούν να λαμβάνουν, κατά τρόπο τακτικό και πάγιο(ΔΠρ Αθ 4980/2019).

7. Με τον ν.4622/2019 συστάθηκε η Ανεξάρτητη Αρχή με την επωνυμία Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), τα δε όργανα Διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής. Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) ακόμη τακτικά μέλη και όλοι διορίζονται για πενταετή θητεία με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

8. Η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 96 του ν. 4622/2019, η οποία ορίζει ότι για τις αποδοχές του προσωπικού που διορίζεται, προσλαμβάνεται, μετατάσσεται, αποσπάται ή μεταφέρεται στην Αρχή ισχύουν και εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 93, καταλαμβάνει όλους όσοι, μετά από διορισμό, πρόσληψη, απόσπαση ή μετάταξη κατέχουν, με δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σχέση, οργανική θέση προσωπικού στην Αρχή και παραπέμποντας σε όλο το άρθρο 93 του ίδιου νόμου θέλει να δηλώσει ότι όλο το προσωπικό, με όποιον τρόπο και αν καθίσταται προσωπικό της Αρχής, λαμβάνει αποδοχές, όπως ειδικότερα προβλέπει το άρθρο 93 του ν.4622/2019. Έτσι, το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στην Αρχή σε θέσεις Επιθεωρητών Ελεγκτών, καθώς και στις οργανικές μονάδες, επιπέδου Διεύθυνσης, που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή, το προσωπικό που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και στη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία, με όποιον τρόπο και αν αυτοί έγιναν προσωπικό της Αρχής, σε αυτούς, και

μόνο, εξακολουθεί να καταβάλλεται: α) τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό, όπως αυτός προσδιορίζεται, κατά περίπτωση, στα προηγούμενα εδάφια και β) η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν.4354/2015. Ο νομοθέτης επιλέγει υπαλλήλους της Ε.Α.Δ. με επιστημονική κατάρτιση υψηλού επιπέδου και εξειδικευμένη εμπειρία που απαιτούνται για την πλήρωση θέσεων με αυξημένη ευθύνη και καθήκοντα, τους εντάσσει στο σύστημα α' βαθμολογικής κατάταξης που προβλέπει ο ν.4622/2019, και σε αυτούς, κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 27 του ν.4354/2015, επιλέγει να τους καταβάλλεται η προσωπική διαφορά, χωρίς μάλιστα αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό. Ιδιαίτερη μνεία κάνει ο νομοθέτης και επιφυλάσσει ειδική μεταχείριση για τις αποδοχές του Προϊσταμένου της Δ/σης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων της Αρχής και του Προϊσταμένου της Δ/σης Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία, για τις αποδοχές των οποίων παραπέμπει ειδικά στο άρθρο 93 του ν.4622/2019 (βλ. εδάφια τρίτο και πέμπτο της παραγράφου 14 του άρθρου 96 του ν.4622/2019) και για τους οποίους επιπλέον ρητά προβλέπει ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, εξακολουθεί να καταβάλλεται τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό, όπως αυτός προσδιορίζεται, κατά περίπτωση, στα εδάφια και παραγράφους του άρθρου 96 του ν.4622/2019. Η λεπτομερής μισθολογική διάταξη του άρθρου 93 παρ.1 του ν. 4622/2019 έχει όμως εξαιρετικό χαρακτήρα, αφορά σε συγκεκριμένες κατηγορίες υπαλλήλων της Αρχής και είναι, για το λόγο αυτό, στενά ερμηνευτέα.

9. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι δεν εφαρμόζεται η διάταξη της παρ.1 του άρθρου 93 του ν.4622/2019 προκειμένου να καταβληθεί προσωπική διαφορά στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ., δεδομένου ότι αυτή καταβάλλεται στους περιοριστικά από τον νόμο αναφερόμενους υπαλλήλους της Αρχής, στους οποίους δεν περιλαμβάνεται και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης. Εξάλλου, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης της Ε.Α.Δ. δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως υπάλληλος της Ανεξάρτητης Αρχής, διότι δεν τελεί σε ιεραρχική σχέση προς άλλο όργανό της, αλλά είναι μέλος του συλλογικού οργάνου διοίκησης αυτής (ΣΤΕ 1530/2008, 1711/2011,

ΕΣ(Πράξη-Τμ.Ι)12/2012, Γν/ση ΝΣΚ 39/2021, Σταυρούλα Κτιστάκη, Βασίλειος Κονδύλης, Ευαγγελία Τζιράκη Υπαλληλικός Κώδικας Ερμηνεία κατ'άρθρο σελ. 23,24),τα δε καθήκοντα του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης, είτε αυτός προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα, είτε από τον δημόσιο, δεν έχουν ουδεμία ομοιότητα ή συνάφεια με τα καθήκοντα που ασκούν οι αναφερόμενοι στις προαναφερθείσες διατάξεις του ν.4622/2019 υπάλληλοι της Αρχής. Κατά συνέπεια, σε κάθε περίπτωση, δεν εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του ν.4354/2015 και δεν δικαιούται την προσωπική διαφορά.

10.Περαιτέρω,με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 ορίζονται ειδικά οι αποδοχές του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι μόνο ο Πρόεδρος είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης (βλ.σελ.86,87 της αιτιολογικής έκθεσης του ν.4622/2019). Ειδικότερα, στην παράγραφο 8 του ως άνω άρθρου προβλέπονται οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του και κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης και ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν. 3205/2003 (Α`297), όπως ισχύουν κάθε φορά, οι οποίες μάλιστα εξαιρούνται από το ανώτατο όριο αποδοχών της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο νομοθέτης στην παράγραφο 8 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 πρόβλεψε ειδικά και συγκεκριμένα τον τρόπο υπολογισμού και το όριο των αποδοχών του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης, τυχόν δε καταβολή σε αυτόν, επιπλέον των προβλεπομένων αποδοχών και της προσωπικής διαφοράς του ν.4354/2015, θα ήταν αντίθετη προς την ρητά εκφρασθείσα νομοθετική βούληση, καθώς θα είχε ως αποτέλεσμα οι αποδοχές του τακτικές και πρόσθετες, να υπερβαίνουν το όριο, που τίθεται από το νόμο και να αγνοείται το γεγονός ότι η διάταξη του άρθρου 88 παρ.8 του ν.4622/2019 ως δημοσιονομικού χαρακτήρα είναι στενά ερμηνευτέα (Γν/ση ΝΣΚ 202/2007, 39/2021).

Απάντηση

11.Κατ'ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του ν.4622/2019 δεν μπορεί να εφαρμοσθεί για τον υπολογισμό των νομίμων τακτικών και έκτακτων αποδοχών του Προέδρου του

Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ο ειδικός τρόπος υπολογισμού και το ύψος των οποίων καθορίζεται αποκλειστικά από την παρ.8 του άρθρου 88 του ν.4622/2019 και ως εκ τούτου αυτός δεν δικαιούται την καταβολή της προσωπικής διαφοράς.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 15 -12-2021

Η Πρόεδρος του Α΄ Τμήματος

Στυλιανή Χαριτάκη
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Μαρία-Λουίζα Μπακαλάκου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από
MARIA LOUIZA BAKALAKOU
Ημερομηνία: 2021.12.15
14:09:26 EET

